

IN MEMORIAM

Zaslužni profesor dr. Milan Trbižan

V prejšnji številki Livarskega vestnika smo pripravili prispevek o 80. življenjskem jubileju častnega predsednika Društva livarjev Slovenije in zaslužnega profesorja dr. Milana Trbižana. Usoda pa je tako hotela, da v današnji številki pišemo im memoriam o visoko spoštovanem stanovskem kolegu, ki je med tem časom t.j. 20.07.2015 odšel s tega sveta za vse čase. Ta žalostna novica je prešinila celotno znanstveno javnost in prijatelje. Zaradi dopustov sporočilo o njegovem odhodu žal ni moglo doseči vse stanovske kolege in ostale kolege iz livarske stroke. Iz tega razloga so se na Naravoslovno tehniški fakulteti odločili, da je komemoracija po pokojnem dr. Milanu Trbižanu bila šele 7. septembra. Izbrani datum pa je bil natanko tisti, ki ga je junija izbral prof. Trbižan sam za srečanje ob njegovem 80. življenjskem jubileju na Naravoslovnotehniški fakulteti, Oddelku za materiale in metalurgijo. Srečanje, ki ga je pripravljaval prof. Trbižan za takrat je bilo tudi delovno obarvano. Sam je namreč želel na začetku predstaviti temo pod naslovom »Globalni pomen J. V. Valvasorja«. Na Naravoslovnotehniški fakulteti so se odločili, da bodo naslednje leto septembra pripravili srečanje, kjer bo že pripravljena tema predstavljena.

Na že omenjeni komemorativni seji je v imenu Društva livarjev Slovenije spregovorila predsednica Društva, mag.

Mirjam Jan-Blažič. Uvodoma je povedala, da so si vsi odzivi v ustnih in pisnih sožalnih sporočilih naslovljenih na Društvo bili enotni v ocenah, kaj vse je prof. Milan Trbižan bil. Bil je v prvi vrsti znanstvenik, posebne znanstvene kulture. Bil je dober učitelj oz. profesor in mentor, poslovni partner in prijatelj vrste evropskih livarskih društev in združenj (posebno v Nemčiji, Avstriji, Poljski, Češki in Hrvaški) in ne nazadnje bil je, enostavno rečeno, zelo dober človek.

Aktivno vlogo v Društvu livarjev Slovenije je prevzel že leta 1962 kot član Izvršnega odbora. Že leta 1965 je prevzel delo strokovnega tajnika, ki ga je opravljal do leta 1992, ko je postal predsednik Društva livarjev Slovenije in to delo je opravljal vse do leta 2004. Predsedniško funkcijo je prevzel v kriznem času slovenskega gospodarstva in znotraj tega tudi livarstva. Zato je bilo izredno težko obdržati tedaj že tradicionalno in v okoljih nekdanje skupne države že takrat, dobro poznano vsakoletno livarsko posvetovanje v Portorožu. Tedaj je slovensko livarstvo zmoglo le nekaj predavanj, kar ni več omogočalo prirejanja posvetovanja. Predsednik Milan Trbižan je uspešno rešitve poiskal potom svojih številnih mednarodnih stikov z vodilnimi znanstveniki in strokovnjaki v Evropi. Na ta način mu je uspelo privabiti zadostno število novih uglednih udeležencev iz tujine in tako je posvetovanje obstalo in postalo širše mednarodno priznано. Širok izbor kakovostnih predavanj na vsakoletnem livarskem posvetovanju je omogočal naprej tudi stalni vir člankov za osrednjo livarsko revijo LIVARSKI VESTNIK, pri kateri je prof. Milan Trbižan sodeloval od začetka dela na Univerzi. Leta 1973 je postal njegov odgovorni urednik, v obdobju od 1983 – 2004 pa glavni urednik.

Poleg rednih števil Livarskega vestnika je izdal tudi štiri izredne kot monografije. V njegovem času se je Livarski vestnik internacionaliziral, saj je začel redno izhajati v slovenskem in angleškem jeziku.

Leta 1992 je na povabilo nemškega in avstrijskega društva livarjev popeljal Društvo livarjev Slovenije med ustanovitelje Hexagonale, ki se je preimenovala pozneje v MEGI, srednjeevropsko livarsko iniciativo, v katero so vstopila nacionalna livarska društva Nemčije, Avstrije, takratne

Češkoslovaške, Mađarske in Poljske. En mandat je v tej mednarodni livarski asociaciji tudi predsedoval.

Posebno aktiven je bil pozneje znotraj WFO- svetovne livarske organizacije, v katero je Društvo livarjev Slovenije sprejeto kot polnopravna članica. Bil je pobudnik ustanovitve mednarodne komisije »Computer Simulation of Casting Processes«, kateri je tudi predsedoval.

Aktivna delovna pot stanovskega kolega, Milana Trbižana je bila tlakovana s bogatim strokovnim delom in pomembnim prispevkom k livarski stroki na pedagoškem, znanstvenem in družbenem področju. Aktivno je sodeloval tudi z drugimi društvi v nekdanji skupni državi. Koncem osemdesetih let prejšnjega stoletja je bil predsednik Saveza livaca Jugoslavije. Razvil je tesno mednarodno sodelovanje tako z univerzami in inštituti kot s strokovnjaki iz podjetij.

Prof. Milan Trbiža je aktivni del svojega življenja posvetil napredku stroke, razvoju in promociji livarstva. Tudi po upokojitvi v svojem tretjem življenjskem obdobju je ostal dejaven in predan livarstvu, saj je z izjemno skrbnostjo delal na ohranjanju tehnične dediščine s področja livarstva s predavanji, pisnimi prispevki v strokovnih revijah ali dnevnem časopisju in Naravoslovno tehniški fakulteti, kjer je služboval. Velik prispevek v smeri teh prizadevanj je bil dosežen z njegovo odločitvijo v letu 2006, da Naravoslovnotehniški fakulteti podari svojo zasebno zbirko okrasnih in umetniških ulitkov, ki jih je zbral med svojim več desetletnim mednarodnim sodelovanjem v Nemčiji, Češki, Avstriji, Hrvaški in Poljski. Zbirka, ki jo spremlja tudi izvrsten katalog, omogoča bodočim rodovom vpogled v zgodovino livarstva celih 300 let nazaj.

Predsednica Društva je na koncu v svojem nagovoru izrazila zadovoljstvo ob tem, da je v njenem prvem mandatu kot predsednice Društva, t.j. leta 2007, prof. dr. Milan Trbižan prejel listino častnega predsednika Društva livarjev Slovenije za izjemne zasluge in dosežke na področju livarstva. Poudarila je, da bo v zgodovini livarske stanovske organizacije prof. dr. Milan Trbižan ostal vidno zabeležen z vrsto strokovnih prispevkov in pozitivnih dejanj. Radi se ga bomo spominjali tudi kot človeka velike življenjske energije, ki jo je nenehno kazal s polnim nasmehom na obrazu. Vsem tistem, ki smo Milana Trbižana poznali, bo za vse čase ostal v spominu njegov prijazen in zmeraj nasmejan obraz.

Vsem tistim, ki ste Društvu livarjev Sloveniji izrekli sožalje ob izgubi našega častnega predsednika, se prijazno zahvaljujemo.

Uredništvo Livarskega vestnika

Vodstvo Društva livarjev Slovenije